3
Stemmingen moties Staat van de oorlog in Europa en ingelaste buitengewone Europese top van 6 maart 2025

Stemmingen moties Staat van de oorlog in Europa en ingelaste buitengewone Europese top van 6 maart 2025

Aan de orde zijn **de stemmingen over moties**, ingediend bij het debat over **de staat van de oorlog in Europa en over de ingelaste buitengewone Europese top van 6 maart 2025**,

te weten:

- de motie-Jetten c.s. over meewerken aan extra militaire steun voor Oekraïne (21501-20, nr. 2190);
- de motie-Timmermans/Bontenbal over niet onwelwillend reageren op de contouren van het plan voor het herbewapenen van Europa (21501-20, nr. 2191);
- de motie-Timmermans/Jetten over een visie op de ontwikkeling van de krijgsmacht en een herziene nationale veiligheidsstrategie (21501-20, nr. 2192);
- de motie-Dassen/Omtzigt over het in Europees verband in kaart brengen van kritieke militaire capaciteiten voor eigenstandige verdediging (21501-20, nr. 2193);
- de motie-Dassen/Jetten over een geïntegreerde luchtverdedigingszone in het westen van Oekraïne (21501-20, nr. 2194);
- de motie-Yeşilgöz-Zegerius/Jetten over snel duidelijkheid geven over de verhoging van de defensie-uitgaven (21501-20, nr. 2195);
- de motie-Yeşilgöz-Zegerius c.s. over 3,5 miljard aan steun voor Oekraïne toezeggen (21501-20, nr. 2196);
- de motie-Omtzigt over binnen de EU krachtig inzetten op behoud van financiële discipline (21501-20, nr. 2197);
- de motie-Omtzigt c.s. over het recente advies van de CTIVD wettelijk goed verankeren en het DCC versterken (21501-20, nr. 2198);
- de motie-Vermeer over een voortrekkersrol in Europa bij het ontwikkelen van militaire ruimtevaartcapaciteiten (21501-20, nr. 2199);
- de motie-Dijk over nieuwe steun aan Oekraïne in eerste instantie betalen van bevroren Russische tegoeden (21501-20, nr. 2200);
- de motie-Dijk over bij hogere defensie-uitgaven het principe "de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten" hanteren (21501-20, nr. 2201);
- de motie-Bikker/Diederik van Dijk over een langjarige financiële strategie om defensie-uitgaven structureel te laten groeien (21501-20, nr. 2202);
- de motie-Dekker over inzetten op vrede door diplomatieke contacten met Rusland (21501-20, nr. 2203);
- de motie-Dekker over garanderen dat er geen Nederlandse militairen worden uitgezonden naar Oekraïne (21501-20, nr. 2204);
- de motie-Dekker over niet akkoord gaan met confiscatie van Russische tegoeden (21501-20, nr. 2205);
- de motie-Eerdmans/Wilders over actief de samenwerking met de VS blijven zoeken (21501-20, nr. 2206);
- de motie-Eerdmans over het niet laten deelnemen door Nederland aan ReArm Europe (21501-20, nr. 2207);
- de motie-Eerdmans over zich actief verzetten tegen de invoering van handelstarieven tegen de VS (21501-20, nr. 2208);
- de motie-Van Baarle over uitsluiten dat Nederlandse militairen zullen worden uitgezonden naar Oekraïne (21501-20, nr. 2209);
- de motie-Van Baarle/Dijk over maximale Europese druk uitoefenen op Israël om de blokkade van Gaza op te heffen (21501-20, nr. 2210).

(Zie vergadering van 5 maart 2025.)

De **voorzitter**:
Op verzoek van de heer Dassen stel ik voor zijn motie (21501-20, nr. 2194) aan te houden.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**:
De motie-Omtzigt (21501-20, nr. 2197) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de schuldenlast in de Europese Unie, met name in landen als Frankrijk, onhoudbaar dreigt te worden;

overwegende dat verschillende landen in de geschiedenis ten onder zijn gegaan aan een te hoge schuldenlast en dit momenteel de achilleshiel van de EU vormt;

verzoekt de regering zich binnen de EU krachtig in te zetten voor het behoud van financiële discipline en tegen een verdere oploop van de schuldquote,

en gaat over tot de orde van de dag.

Zij krijgt nr. 2211, was nr. 2197 (21501-20).

Ik stel vast dat wij hier nu over kunnen stemmen.

Een hartelijk woord van welkom aan de minister van Economische Zaken. Fijn dat u even aanwezig wil zijn bij de stemming.

Er zijn een aantal stemverklaringen. We beginnen met de heer Dijk van de fractie van de SP. Het woord is aan hem.

De heer **Dijk** (SP):
Dank u wel, voorzitter. Dit is een stemverklaring bij de moties op de stukken nrs. 2204 en 2209. Voor de SP geldt dat wij deelname aan eventuele vredesmissies kunnen steunen bij een akkoord van het parlement, als dat onderdeel zou zijn van een vredesakkoord en als er een VN-mandaat is. Het kabinet doet geen toezeggingen wat betreft de punten over het vredesakkoord en het VN-mandaat, maar geeft wel aan welwillend te staan tegenover deelname

aan de coalition of the willing. Daarom zullen wij voor de moties op de stukken nrs. 2204 en 2209 stemmen.

Dank u wel.

De **voorzitter**:
Dank u wel. Dan de heer Omtzigt.

De heer **Omtzigt** (NSC):
Voorzitter. Ik heb een stemverklaring over de twee moties die zien op de deelname aan ReArm Europe, het programma dat mevrouw Von der Leyen gepresenteerd heeft. Wij zien niets in twee elementen van dat programma, namelijk in het deel over de leningen en in het deel over het oprekken van de 3%-norm, waardoor allerlei landen meer schuld gaan opbouwen. We staan wel positief tegenover andere onderdelen die worden genoemd in ReArm Europe, zoals het herprioriteren van middelen. Denk aan het overhevelen van geld uit de cohesiefondsen naar defensiegerelateerde fondsen. Ook zijn we voorstander van privaat kapitaal in de defensie-industrie. Met deze aantekening stemmen wij dan ook voor de motie op stuk nr. 2207 van de heer Eerdmans en tegen de motie-Timmermans/Bontenbal op stuk nr. 2191. Wat betreft de moties die de heer Dijk net noemde, de moties op de stukken nrs. 2204 en 2209: er wordt pas over de eventuele inzet van Nederlandse militairen gesproken als er een voorstel conform artikel 100 van de Grondwet in deze Kamer ligt. Daarom vinden wij deze moties prematuur en stemmen wij tegen.

De **voorzitter**:
Dank u wel. Dan de heer Van der Burg van de VVD.

De heer **Van der Burg** (VVD):
Voorzitter. In de strijd voor onze veiligheid zal de VVD altijd staan voor datgene wat nodig is. De VVD ziet de noodzaak voor extra defensie-investeringen en is bereid om constructief naar het plan van de Europese Commissie te kijken. Het is daarom nodig om onze minister-president met mandaat op pad te sturen naar de Europese top. De VVD stemt dus voor de motie-Timmermans op stuk nr. 2191, en daarmee tegen de motie-Eerdmans op stuk nr. 2207.

De VVD is tegen eurobonds. Landen zouden zelf hun verantwoordelijkheid moeten kunnen pakken. Daar is de VVD heel duidelijk in. In tijden van grote crisis is het wel van belang dat partijen zich beheersen, en niet allerlei wensenlijstjes meegeven aan een kabinet dat de handen vrij moet hebben. Investeringen in defensie zijn nooit tijdelijk. Juist om op de langere termijn te kunnen blijven investeren in defensie, moeten Europese landen goed met belastinggeld omgaan en is er financieel degelijk beleid nodig. Wij steunen daarom de motie-Omtzigt op stuk nr. 2197, om financiële discipline te behouden.

De **voorzitter**:
Dan de heer Vermeer van de BBB.

De heer **Vermeer** (BBB):
Voorzitter. Dit gaat over de motie op stuk nr. 2196, over het nu al toezeggen van 3,5 miljard aan steun. Wij hebben Oekraïne vanaf het begin gesteund en doen dat nog steeds. Wij willen ook investeren in de veiligheid van Nederland, maar hebben steeds gezegd dat wij dit willen bespreken bij de Voorjaarsnota. Daarbij moeten we namelijk ook een oplossing vinden voor de hoge energierekening van burgers en bedrijven. Ook moeten we hoognodige investeringen doen in de economie en in de voedselzekerheid. Daarom zullen wij tegen deze motie stemmen.

De **voorzitter**:
Dan de heer Van Baarle van DENK.

De heer **Van Baarle** (DENK):
Voorzitter. Een stemverklaring die ziet op alle moties die nu al uitgaan van extra steun, aanvullende steun en aanvullende bedragen voor Oekraïne. Wij zullen tegen al die moties stemmen, waaronder de motie die 3,5 miljard vrijmaakt voor extra steun, omdat die er zonder onderbouwing van waar die steun voor nodig is, al van uitgaan dat er een bedrag wordt toegezegd. Wij sluiten steun voor het Oekraïense volk absoluut niet uit. Ik hecht er dus aan om hier te benadrukken dat de fractie van DENK niet zegt dat we bijvoorbeeld geen humanitaire steun meer moeten geven aan het Oekraïense volk. Maar bedragen noemen zonder onderbouwing waar die voor nodig zijn en die al in de begroting zetten, daar zijn wij tegen. Vandaar dat wij tegen die moties stemmen.

In stemming komt de motie-Jetten c.s. (21501-20, nr. 2190).

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, Volt, D66, de ChristenUnie, de SGP en het CDA voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van DENK, NSC, de VVD, BBB, FVD en de PVV ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Timmermans/Bontenbal (21501-20, nr. 2191).

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA, de PvdD, Volt, D66, de ChristenUnie, het CDA en de VVD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de SP, DENK, NSC, de SGP, BBB, FVD en de PVV ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Timmermans/Jetten (21501-20, nr. 2192).

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66 en het CDA voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van NSC, de ChristenUnie, de SGP, de VVD, BBB, FVD en de PVV ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Dassen/Omtzigt (21501-20, nr. 2193).

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, de

ChristenUnie en het CDA voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de SGP, de VVD, BBB, FVD en de PVV ertegen, zodat de uitslag bij handopsteken niet kan worden vastgesteld.

Het begint alweer goed! Dan doen we 'm nog een keer.

In stemming komt de motie-Dassen/Omtzigt (21501-20, nr. 2193).

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie en het CDA voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de SGP, de VVD, BBB, FVD en de PVV ertegen, zodat de uitslag bij handopsteken niet kan worden vastgesteld.

Die zouden we dan hoofdelijk moeten doen.

De heer **Dassen** (Volt):
Voorzitter. Dan houd ik 'm nog even aan.

De **voorzitter**:
Dat wordt hogelijk gewaardeerd.

Op verzoek van de heer Dassen stel ik voor zijn motie (21501-20, nr. 2193) aan te houden.

Daartoe wordt besloten.

In stemming komt de motie-Yeşilgöz-Zegerius/Jetten (21501-20, nr. 2195).

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD en BBB voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de SP, de PvdD, DENK, FVD en de PVV ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Yeşilgöz-Zegerius c.s. (21501-20, nr. 2196).

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA, de PvdD, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en de VVD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de SP, DENK, BBB, FVD en de PVV ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Omtzigt (21501-20, nr. 2211, was nr. 2197).

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fracties van NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD en FVD voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, BBB en de PVV ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Omtzigt c.s. (21501-20, nr. 2198).

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD, BBB en de PVV voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van DENK en FVD ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Vermeer (21501-20, nr. 2199).

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fracties van Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD en BBB voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, FVD en de PVV ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Dijk (21501-20, nr. 2200).

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdD, DENK, BBB en de PVV voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD en FVD ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Dijk (21501-20, nr. 2201).

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, de ChristenUnie, BBB en de PVV voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van NSC, de SGP, het CDA, de VVD en FVD ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Bikker/Diederik van Dijk (21501-20, nr. 2202).

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA, de PvdD, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD en BBB voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de SP, DENK, FVD en de PVV ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Dekker (21501-20, nr. 2203).

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fractie van FVD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD, BBB en de PVV ertegen, zodat zij is verworpen.

Wilt u een hertelling, meneer Dekker, of gelooft u het wel?

In stemming komt de motie-Dekker (21501-20, nr. 2204).

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, DENK, FVD en de PVV voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA, de PvdD, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD en BBB ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Dekker (21501-20, nr. 2205).

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fractie van FVD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD, BBB en de PVV ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Eerdmans/Wilders (21501-20, nr. 2206).

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fracties van NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD, BBB, FVD en de PVV voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt en D66 ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Eerdmans (21501-20, nr. 2207).

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, NSC, de SGP, BBB, FVD en de PVV voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, de ChristenUnie, het CDA en de VVD ertegen, zodat de uitslag bij handopsteken niet kan worden vastgesteld.

Het probleem is wel dat de heer Eerdmans afwezig is. Die schijnt in een file te staan. We gaan 'm nog een keer doen.

De heer **Markuszower** (PVV):
Ik zie dat de heer Wilders ook medeondertekenaar is. Heeft het dan zin om te zeggen dat we 'm aanhouden?

De **voorzitter**:
Hij is geen medeondertekenaar van de motie op stuk nr. 2207, hè?

De heer **Markuszower** (PVV):
Excuses, dan laat ik het aan de heer Eerdmans.

De **voorzitter**:
Ja, maar die is er dus niet. Maar ik ga de motie op stuk nr. 2207 nogmaals in stemming brengen.

In stemming komt de motie-Eerdmans (21501-20, nr. 2207).

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, NSC, de SGP, BBB, FVD en de PVV voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, de ChristenUnie, het CDA en de VVD ertegen, zodat de uitslag bij handopsteken niet kan worden vastgesteld.

We gaan er later over stemmen. De indiener is er niet, dus dat maakt het moeilijk. Er wordt dus geen besluit genomen. We gaan er later over stemmen.

De heer **Vermeer** (BBB):
Voorzitter. Volgens mij is dit ook geen concreet voorstel dat vanmiddag in de Raad voorligt, dus dat kan dan toch gewoon dinsdag?

De **voorzitter**:
Inderdaad, er is geen man overboord.

In stemming komt de motie-Eerdmans (21501-20, nr. 2208).

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fracties van BBB en FVD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD en de PVV ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Baarle (21501-20, nr. 2209).

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, DENK, FVD en de PVV voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA, de PvdD, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD en BBB ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Baarle/Dijk (21501-20, nr. 2210).

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66 en FVD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD, BBB en de PVV ertegen, zodat zij is verworpen.

Tot zover de stemmingen.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.